

РЕШЕНИЕ

№ 1305

гр. София, 06.03.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ВЪЗЗ. II-Ж СЪСТАВ, в публично заседание на четиринадесети февруари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Калина Анастасова

Членове: Темислав М. Димитров
Михаела Касабова

при участието на секретаря Алина К. Тодорова
като разгледа докладваното от Темислав М. Димитров Въззивно гражданско дело № 20231100513019 по описа за 2023 година

Производството е по реда на чл. 258 – 273 от Гражданския процесуален кодекс (ГПК).

Образувано е по въззивна жалба на ЗД „Е.“ АД срещу решение № 20099298/03.08.2023 г. по гр.д. № 51937/2020 г. по описа на СРС, 87 състав, в частта, с която жалбоподателят е осъден да заплати на основание чл. 432, ал. 1 КЗ и чл. 86 ЗЗД в полза на Р. Р. Х. сумата над 4274,66 лв. до сумата в размер на 4381,16 лв., представляваща обезщетение за претърпени имуществени вреди по лек автомобил „Опел Корса“ с рег. № *****, които са в резултат на ПТП, настъпило на 01.12.2017 г., причинено виновно от лице, чиято отговорност е застрахована от ответника по силата на договор за задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ за МПС „Рено Меган“ с рег. № *****, ведно със законната лихва върху тази сума, считано от датата на подаване на исковата молба – 23.10.2020 г., до погасяването, както и сумата в размер на 677,30 лв., представляваща мораторна лихва за периода от 04.01.2018 г. до 23.10.2020 г.

Жалбоподателят - ЗД „Е.“ АД, твърди, че решението в обжалваната част е неправилно. Твърди, че районният съд неправилно е определил дължимото застрахователно обезщетение. Освен това, счита, че не е изпаднал в забава, поради

което не дължи и мораторна лихва. Ето защо, моли решението в обжалвана част да бъде отменено и исковете да бъдат отхвърлени. Претендира разноските.

Ответникът по жалбата – Р. Р. Х., оспорва жалбата и моли обжалваното решение да бъде потвърдено. Претендира разноските по производството.

Софийски градски съд, като прецени събраните по делото доказателства, въз основа на закона и във връзка с наведените във въззивната жалба пороци на атакувания съдебен акт, достигна до следните фактически и правни изводи:

Първоинстанционният съд е бил сезиран от Р. Р. Х. с осъдителни искове с правно основание чл. 432, ал. 1 от Кодекса за застраховане (КЗ), вр. чл. 45 от Закона за задълженията и договорите (ЗЗД) и чл. 86 ЗЗД за заплащане на сумите, както следва: 4381,16 лв. – частичен иск от сумата в размер на 29211,40 лв. (след допуснатото изменение на размер на иска в о.с.з., проведено на 16.11.2022 г.), представляваща непогасена част от дължимо застрахователно обезщетение за причинени имуществени вреди по вина на водач на лек автомобил „Рено Меган“ с рег. № *****, гражданската отговорност на който е застрахована от ответника по силата на договор за застраховка „Гражданска отговорност“, вследствие настъпило на 01.12.2017 г. застрахователно събитие, ведно със законната лихва, считано от датата на подаване на исковата молба – 23.10.2020 г., до погасяването; 677,30 лв., представляваща мораторна лихва за периода от 04.01.2018 г. до 23.10.2020 г.

Ищецът – Р. Р. Х., твърди, че по вина на водач на лек автомобил „Рено Меган“ с рег. № *****, гражданската отговорност на който е застрахована от ответника по силата на договор за застраховка „Гражданска отговорност“, на 01.12.2017 г. е настъпило ПТП със собственото му МПС – лек автомобил „Опел Корса“ с рег. № *****, вследствие на което са причинени щети по отношение на лекия автомобил на ищеца. Сочи, че ответникът не е заплатил в негова полза пълния размер на дължимото застрахователно обезщетение, въпреки отправената извънсъдебна претенция. Във връзка с посоченото ищецът предявява иск за сумата в размер на 4381,16 лв. – частичен иск от сумата в размер на 29211,40 лв. (след допуснатото изменение на размер на иска в о.с.з., проведено на 16.11.2022 г.), представляваща непогасена част от дължимо застрахователно обезщетение за причинени имуществени вреди по вина на водач на лек автомобил „Рено Меган“ с рег. № *****, гражданската отговорност на който е застрахована от ответника по силата на договор за застраховка „Гражданска отговорност“, вследствие настъпило на 01.12.2017 г. застрахователно събитие, ведно със законната лихва, считано от датата на подаване на исковата молба – 23.10.2020 г., до погасяването. Претендира и мораторна лихва в размер на 677,30 лв. за периода от 04.01.2018 г. до 23.10.2020 г.

С обжалваното решение исковете са уважени изцяло.

Решението е обжалвано само от ответника в частта, с която искът за главница е

уважен над сумата в размер на 4274,66 лв. до сумата в размер на 4381,16 лв., както и изцяло в частта, касаеща иска за мораторна лихва.

Съгласно разпоредбата на чл. 269 ГПК въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението, а по допустимостта – в обжалваната му част, като по останалите въпроси е ограничен от посоченото в жалбата.

Настоящият съдебен състав приема, че първоинстанционното решение е валидно и допустимо в обжалваната част.

За основателността на прекия иск в тежест на ищеца е да докаже, че в причинна връзка с виновно и противоправно поведение на лице, чиято гражданска отговорност към датата на деянието е застрахована при ответника, е претърпял имуществени вреди в претендирувания размер.

Първоинстанционният съд е приел за установено от фактическа и правна страна, че по вина на водача на лек автомобил „Рено Меган“ с рег. № ***** е реализирано ПТП на 01.12.2017 г., при което е увредено следното МПС, собственост ищеца, а именно: лек автомобил „Опел Корса“ с рег. № *****, че към датата на ПТП между ответника и водача на лек автомобил „Рено Меган“ е бил налице договор за задължителна застраховка „Гражданска отговорност“. Посочените фактическите и правни констатации не се оспорват във въззивната жалба, като спорен е единствено размерът, в който е възникнало вземането за застрахователно обезщетение.

При съдебно предявена претенция съдът следва да определи застрахователното обезщетение единствено по действителната стойност на вредата (без овехтяване) към момента на настъпване на застрахователното събитие, но не повече от застрахователната сума. Съгласно съдебно-автотехническата експертиза, приета в производството пред Софийски районен съд, стойността на разходите, необходими за възстановяването на процесното МПС – лек автомобил „Опел Корса“ с рег. № *****, възлизат на сумата в размер на 22580,47 лв., а действителната стойност на автомобила към датата на настъпване на застрахователното събитие е 9645 лв. На основание чл. 390, ал. 2 КЗ, тотална щета на моторно превозно средство е увреждане, при което стойността на разходите за необходимия ремонт надвишава 70 на сто от действителната му стойност. Следователно, налице е тотална щета по отношение на застрахованото МПС, тъй като стойността на разходите за необходимия ремонт надвишава действителната стойност на МПС. Съгласно заключението на САТЕ, размерът на запазените части по отношение на МПС е около 30 %, като посоченият процент запазени части, равняващ се на сумата в размер на 2893,50 лв., следва да се приспадне от действителната стойност на автомобила, за да се определи дължимият размер на застрахователно обезщетение. В случая обаче, съобразно твърденията на ищеца в исковата молба автомобилът е бил продаден в състоянието, в което се е намирало след ПТП, за сумата в размер на 3000 лв. Посоченото обстоятелство се

установява и от удостоверение от 10.06.2020 г., издадено от нотариус М.Е., видно от което на 04.01.2018 г. е заверен договор за покупко-продажба на процесното МПС за сумата от 3000 лв. Следователно, в конкретния случай запазените части по отношение на лек автомобил „Опел Корса“ с рег. № ***** възлизат именно на сумата, срещу който МПС е било продадено след ПТП, а именно – 3000 лв., която следва да бъде приспадната от действителната стойност на МПС – 9645 лв. Ето защо, дължимото застрахователно обезщетение е 6645 лв.

Безспорно между страните е, че ответникът е погасил в полза на ищеца сумата от 2370,34 лв.

Във връзка с изложеното, искът по чл. 432, ал. 1 КЗ, вр. чл. 45 ЗЗД следва да се уважи за сумата в размер на 4274,66 лв. - частичен иск от сумата в размер на 29211,40 лв. (след допуснато изменение на размер на иска в о.с.з., проведено на 16.11.2022 г.), представляваща непогасена част от дължимо застрахователно обезщетение за причинени имуществени вреди по вина на водач на лек автомобил „Рено Меган“ с рег. № *****, гражданската отговорност на който е застрахована от ответника по силата на договор за застраховка „Гражданска отговорност“, вследствие настъпило на 01.12.2017 г. застрахователно събитие, ведно със законната лихва, считано от датата на подаване на исковата молба – 23.10.2020 г., до погасяването, като бъде отхвърлен до пълния предявен размер от 4381,16 лв. – частичен иск от сумата в размер на 29211,40 лв.

По иска с правно основание чл. 86 ЗЗД:

За основателност на иска в тежест на ищеца е да докаже наличието на главен дълг и изпадането на ответника в забава – изтичане на срока за изплащане на застрахователно обезщетение, предвиден в КЗ.

На основание чл. 496, ал. 1 КЗ, срокът за окончателно произнасяне по претенция по задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите не може да е по-дълъг от три месеца от нейното предявяване по реда на чл. 380 КЗ пред застрахователя, сключил застраховката „Гражданска отговорност“ на автомобилистите, или пред неговия представител за уреждане на претенции. На основание чл. 497, ал. 1, т. 2 КЗ, след изтичане на срока по чл. 496, ал. 1 КЗ застрахователят дължи законната лихва за забава върху размера на застрахователното обезщетение.

Видно от представената към исковата молба претенция за заплащане на застрахователно обезщетение на ищеца във връзка с процесното застрахователно събитие, същата е предявена на ответника извънсъдебно на 04.12.2017 г. Следователно, срокът за изплащане на застрахователно обезщетение е изтекъл на 04.03.2018 г., като считано от 05.03.2018 г. ответникът е в забава. За периода от 05.03.2018 г. до 13.03.2018 г. ответникът дължи на ищеца лихва за забава върху главницата от 6645 лв.,

доколкото частичното погасяване е извършено на 14.03.2018 г., а за периода от 14.03.2018 г. до 23.10.2020 г. – върху главницата в размер на 4274,66 лв. Общият размер на дължимата мораторна лихва е 1150,58 лв. Следователно и с оглед диспозитивното начало, искът за мораторна лихва е основателен за пълния предявен размер и за периода от 05.03.2018 г. до 23.10.2020 г.

Следователно, решението на Софийски районен съд в частта, с която искът е за главница е уважен над сумата в размер на 4274,66 лв. до сумата в размер на 4381,16 лв. следва да бъде отменено, като искът бъде отхвърлен в посочената част. Решението в частта, касаеща иска за мораторна лихва за периода от 04.01.2018 г. до 04.03.2018 г. също следва да бъде отменено и искът за мораторна лихва за посочения период следва да бъде отхвърлен.

В останалата обжалвана част решението на първоинстанционния съд следва да бъде потвърдено.

Предвид изхода от обжалваното, решението следва да бъде отменено и в частта, с която в полза на ищеца са присъдени разноски за първата инстанция над сумата в размер на 1356,54 лв. до сумата в размер на 1385,71 лв.

По разноските:

С оглед изхода от делото и на основание чл. 78, ал. 1 и ал. 3 ГПК въззиваемият следва да заплати на жалбоподателя сумата от 44,16 лв., представляваща разноски в настоящото производство съобразно уважената част от жалбата, както и сумата в размер на 16,42 лв., представляваща разноски за първата инстанция съобразно отхвърлената част от исковете.

Възражението на въззивника за прекомерност на разноските за адвокатско възнаграждение на процесуалния представител на ответника по жалбата е основателно, тъй като делото не представлява фактическа и правна сложност пред въззивната инстанция, като същите следва да бъдат намалени до сумата в размер на 400 лв. – минимално адвокатско възнаграждение с оглед обжалваемия интерес.

В полза на ответника по жалбата следва да се присъди сумата в размер на 345,65 лв., представляваща разноски за адвокатско възнаграждение в настоящото производство съобразно отхвърлената част от жалбата.

Така мотивиран, съдът

РЕШИ:

ОТМЕНЯ решение № 20099298/03.08.2023 г. по гр.д. № 51937/2020 г. по описа на СРС, 87 състав, в частта, с която ЗД „Е.“ АД е осъдено да заплати на основание чл.

432, ал. 1 КЗ в полза на Р. Р. Х. сумата над 4274,66 лв. до сумата в размер на 4381,16 лв. - частичен иск от сумата в размер на 29211,40 лв., представляваща обезщетение за претърпени имуществени вреди по лек автомобил „Опел Корса“ с рег. № *****, които са в резултат на ПТП, настъпило на 01.12.2017 г., причинено виновно от лице, чиято отговорност е застрахована от ответника по силата на договор за задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ за МПС „Рено Меган“ с рег. № *****, ведно със законната лихва върху тази сума, считано от датата на подаване на исковата молба – 23.10.2020 г., до погасяването, в частта, с която искът за мораторна лихва с правно основание чл. 86 ЗЗД е уважен за периода от 04.01.2018 г. до 04.03.2018 г., както и в частта, с която в полза на Р. Р. Х. са присъдени разноски за първата инстанция над сумата в размер на 1356,54 лв. до сумата в размер на 1385,71 лв., и вместо това **ПОСТАНОВЯВА:**

ОТХВЪРЛЯ исковите, предявени от Р. Р. Х., ЕГН *****, срещу ЗД „Е.“ АД, ЕИК *****, както следва: искът с правно основание чл. 432, ал. 1 КЗ за разликата над 4274,66 лв. до сумата в размер на 4381,16 лв. - частичен иск от сумата в размер на 29211,40 лв., представляваща обезщетение за претърпени имуществени вреди по лек автомобил „Опел Корса“ с рег. № *****, които са в резултат на ПТП, настъпило на 01.12.2017 г., причинено виновно от лице, чиято отговорност е застрахована от ответника по силата на договор за задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ за МПС „Рено Меган“ с рег. № *****, ведно със законната лихва върху тази сума, считано от датата на подаване на исковата молба – 23.10.2020 г., до погасяването; искът с правно основание чл. 86 ЗЗД за периода от 04.01.2018 г. до 04.03.2018 г.

ПОТВЪРЖДАВА първоинстанционното решение в останалата обжалвана част, с която искът с правно основание чл. 86 ЗЗД е уважен за сумата в размер на 677,30 лв. и за периода от 05.03.2018 г. до 23.10.2020 г.

ОСЪЖДА Р. Р. Х., ЕГН *****, да заплати в полза на ЗД „Е.“ АД, ЕИК *****, на основание чл. 78, ал. 1 ГПК сумата в размер на 44,16 лв., представляваща разноски във въззивното производство съобразно уважената част от жалбата, както и на основание чл. 78, ал. 3 ГПК сумата в размер на 16,42 лв., представляваща разноски в първата инстанция съобразно отхвърлената част от исковите.

ОСЪЖДА ЗД „Е.“ АД, ЕИК *****, да заплати в полза на Р. Р. Х., ЕГН *****, на основании чл. 78, ал. 3 ГПК сумата в размер на 345,65 лв., представляваща разноски във въззивното производство съобразно отхвърлената част от жалбата.

Решението не подлежи на обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____